

*Рубель К.**

ПОЛІТИЧНА ЕВОЛЮЦІЯ АВТОНОМНОЇ МЕЛІЛЬ: ПАРТІЙНИЙ АСПЕКТ

Мелілья - оточений Марокко піванклав у Північній Африці, що належить Королівству Іспанія з 1497 року. Разом із Сеутою, це одне з двох міст, що належать Іспанії і географічно знаходяться на Африканському континенті. До вступу Іспанії до Європейського Союзу, Мелілья, як і Сеута, мала статус вільного порту. На сьогоднішній день ці два міста є єдиними територіями Європейського Союзу, які географічно розташовані в Африці.

Уряд Марокко, починаючи з 1982 року, коли Іспанія вступила в НАТО, неодноразово заявляв про свої претензії на суверенітет над Мелільєю, а також Сеутою, островом Перехіль і низкою інших населених пунктів, в яких відсутнє постійне населення. Незмінна позиція Іспанії стосовно даного питання визначала ці території, як невід'ємні складові частини Іспанії, посилаючись на те, що вони належать Королівству Іспанії ще з XV століття, задовго до того, як Марокко в цілому утворилося як окрема держава, виборовши свою незалежність від Франції тільки у 1956 році. Марокко ж у свою чергу відкидає ці твердження, вважаючи, що приналежність Іспанії міст на узбережжі країни є нічим іншим, як пережитками колоніального минулого, яким слід покласти край. Сама ж Іспанія заявляє про те, що ніякі переговори про передачу Мелільї і Сеути Марокко не будуть проводитися, принаймні до тих пір, поки Великій Британії належить її заморська територія Гібралтар.

З 1995 р. місто отримало автономний статус і право обирати автономний уряд і президента [2]. Саме в другій половині 1990-х в Мелільї активно відбувається формування партійно-політичної системи. Домінуючими партіями стали правоцентристська Народна партія і формально лівий Союз за Мелілью. [1, с.5-40] Народна партія є однією з найбільш численних партій Іспанії (близько 700 тисяч чоловік). Це партія правоцентристського спрямування, яка у своїй програмі переслідує мету консервативного розвитку Іспанії, повагу її традиційних цінностей, неподільності її території і просуває щодо Мелільї, як і щодо інших областей держави з неперманентним населенням, жорстку політику централізації влади, не допускаючи можливості відділення даних територій у майбутньому. Така політична лінія, якою слідує Народна партія, пояснюється тим, що її коріння походить з Народного Альянсу - консервативної ультраправої партії, створеної в 1976 році на уламках режиму Франсіско Франко, коли засновник партії Мануель Фрага (1922 р.н.) зібрав навколо неї профранкістські політичні сили, які визнали важливість демократичних реформ у державі.

Союз за Мелілью всіляко сприяє підвищенню значимості неіспанського населення на території міста, виступаючи за захист культурних прав мусульманського населення міста [1, с.41]. Її програма передбачає розширення автономного статусу Мелільї, захист прав берберського населення, визнання берберської мови другою офіційною, що робить Союз за Мелілья не стільки лівою, скільки ісламо-берберською регіональною партією [3, с.60]

* студент 4 курсу спеціальності «міжнародні відносини» Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: доц. Кривонос Р.А.

Таким чином, ледве встигнувши здобути автономний статус, Мелілья стала предметом протистояння між лівими і правими політичними силами. Партійно-політичні метаморфози цього маленького міста швидко стали бути схожим на звичайне протистояння консервативних сил з соціалістично спрямованими, що простежується в політичному житті всієї країни з часів падіння режиму Франсиско Франко в 1973 році.

На виборах 1999 р. вперше переміг представник Союзу за Мелілья Мустафа Аберчан, що стало результатом демографічних змін, внаслідок яких частка етнічних іспанців в анклаві знизилася, а частка мусульман - зросла. Але всього лише рік правління М. Аберчана ознаменувався тільки економічним занепадом, що явно стало результатом цілеспрямованої політики центрального уряду. Уряд правоцентристської Народної партії продемонструвало мусульманам анклаву, що подібні результати голосування будуть мати негативні економічні наслідки. У результаті вже в липні 2000 року М. Аберчан змушений був піти у відставку [5, с.211], а його місце на вершині регіональної владної бюрократії зайняв знову представник консерваторів.

У 2000 р. на зміну М. Аберчану прийшов представник Народної партії Хуан Хосе Імброта, який зміг налагодити важелі ефективного управління містом і залишається президентом Мелільї досі, незважаючи на те, що Народна партія не знаходиться при владі в Іспанії з 2004 року. Очевидно Імброті вдалося знайти консенсус з Робочою соціалістичною партією Іспанії, тому йому вдається вже 11 років незмінно перебувати при владі в автономній Мелільї. [4, с.70]

Таким чином, на сьогоднішній день зовні ситуація в Мелільї виглядає досить спокійною з точки зору сепаратистських загроз. Проте, враховуючи постійно зростаючий відсоток мусульманського населення в Мелільї, відсутність мусульманського президента на своїй посаді виглядає тимчасовим явищем, тому цілком реальним виглядає повернення до влади в цій автономній області промусульманських властей, які можуть поставити питання про відділення Мелільї від Іспанії у майбутньому.

ЛІТЕРАТУРА

1. De la Fuente, P. Una discusión sobre la gestión de la diversidad cultural. Madrid: Instituto de Derechos Humanos Bartolomé de las Casas, Universidad Carlos III de Madrid, 2008. 316 p.
2. Estatuto de Autonomía de Melilla [Електронний ресурс] // Режим доступу: noticias.juridicas.com/base_datos/Admin/lo2-1995.html.
3. Gold P. Europe or Africa? A Contemporary Study of the Spanish North-African Enclaves of Ceuta and Melilla. Liverpool: Liverpool University Press, 2000. 192 p.
4. Los derechos de participación como elemento de integración de los inmigrantes / Javier de Lucas Martín, María José Añón Roig, Ángeles Galiana Saura, José García Añón, Ruth Mestre i Mestre, Pablo Miravet Bergón, Mario Ruiz Sanz, Carles Xavier Simó Noguera, Ángeles Solanes Corella y Francisco Torres Pérez. Bilbao: Fundación BBVA, 2008. 231 p.
5. Ruibérriz de Torres Sánchez, A. El hombre de Nador. Madrid: De Librum Tremens Editores, 2006. 351 p.